

NAVODILO ZA POSTOPEK OB NESREČI

1. Pregled ponesrečenca in prva pomoč.
2. Namestitev ponesrečenca in spremljanje njegovega zdravstvenega stanja.
3. Pošiljanaje po pomoč.
4. Sporočilo o nesreči. **na tel.: 112**
5. Čakanje jamarskih reševalcev na dogovorjenem mestu in vodenje do jame.

KAKO PREDAMO OBVESTILO?

Jamar sporočevalec mora sporočiti o nesreči v jami na **telefonsko številko: 112**
To so Centri za obveščanje, kateri imajo pristojnost in navodila za aktiviranje JRS.
Operater sprašuje sporočevalca po obrazcu za prijavo nesreče v jami.

PRIJAVA O NESREČI V JAMI

Sporočevalca skušajo umiriti in ga sprašujejo po rubrikah:

1. Čas in datum obvestila: _____
2. Priimek in ime obveščevalca: _____
3. **Kraj in telefonska številka, od koder kliče:** _____
4. Ime jame ali brezna: _____
5. Najbližje naselje in občina: _____
6. Število ponesrečencev: _____
7. Imena in priimki ponesrečencev:
 1. _____
 2. _____
8. Poškodbe ponesrečencev:
 1. _____
 2. _____
9. Čas, ko se je nesreča zgodila: _____
10. Vzrok nesreče: _____
11. Opis mesta nesreče:
 - globina: _____
 - dolžina: _____
 - ime mesta nesreče v jami: _____
 - ovire v jami: _____
12. Kje bodo čakali na reševalce: _____
13. **Sporočevalec naj počaka ob telefonu, da ga pokliče vodja reševanja.**
14. Priimek in ime operaterja: _____

Na hrbtno stran obrazca pišite čase poteka reševanja, ki ga spremljate po telefonu ali radijskih zvezah.

KJE ČAKAMO JAMARSKE REŠEVALCE?

- **Na dogovorjenem mestu.** Izberemo markantno mesto (most, križišče, cerkev, vrh, ...).
Po možnosti označimo pot do jame.

TO IMEJ ZRAVEN AI-u FOLIJE V ČELADI !!!

PREGLED IN NAMESTITEV PONESREČENCA TAKOJ PO NESREČI

1. Odgovarja na vprašanja? (Kako je s tabo, kaj ti je, ...)

DA - JE PRI ZAVESTI. Pozanimamo se, kje in kako je poškodovan in ustrezno ukrepamo.

NE - JE NEZAVESTEN. Pravilno ga namestimo v položaj za nezavestnega in spremljamo njegov utrip, dihanje, spremembe; zavarujemo ga pred podhladitvijo; vestno spremljamo in beležimo reakcije in spremembe.

2. Se lahko premika?

DA - Ukrepamo glede na vrsto poškodbe.

NE - Poškodba hrbtenice; po postopku, ki ga zahteva poškodba hrbtenice ga namestimo na ravno in trdo podlago; zavarujemo ga pred podhladitvijo.

3. Ima težave z dihanjem?

DA - Spremljamo frekvenco dihanja tako, da damo roko pred njegova usta ali na prsni koš; normalno je **16 - 18 vdihov / minuto**; po potrebi nudimo umetno dihanje.

4. Ima zaznaven pulz?

Da - Otipamo ga v zapestju, vratu, žilah ali prsih; pulz redno merimo in spremembe zapisujemo; **hiter pulz: večji od 90 utripov / min.** in **počasen pulz: manjši od 60 utripov / min.**

NE - Takojšnje oživljanje na vse možne načine (umetno dihanje, masaža srca, ...).

5. Ima opazne rane in poškodbe?

DA - Zlome immobiliziramo; manjše rane obvežemo; hudo krvaveče prevežemo in immobiliziramo. Če je poškodovani utrpel hudo izgubo krvi, predvidimo nastop šoka (simptomi: naraščanje pulza, otopelost in odsotnost, bledica in znojenje, pospešeno in površno dihanje, včasih bruhanje) in ga preprečimo z avtotransfuzijo, to je ovijanje dvignjenih rok in nog z obvezami, trakovi v smeri proti srcu.

NE - Če je prestal padelec z višine, ga spremljamo, pomagamo in nadzorujemo (nevarnost slabosti). Če je podhlajen, ukrepamo glede na stopnjo podhladitve.

PONESREČENCA MORAMO USTREZNO NAMESTITI:

-najti čimbolj suho, ravno in varno mesto, brez prepaha in vode

-izolirati ga od tal (suhe vrvi, kombinezoni, transportne vreče, ...)

-pokriti mu glavo (podkapa, kapuca, ...)

-zaščititi ga z več Al-u folijami in ogreti notranjost s karbidovko, kuhalnikom ali svečo

-pripraviti mu tople sladke napitke (če narava poškodbe to dovoljuje)

-ga stalno bodriti in mu dvigati moralo

POŠILJANJE PO POMOČ:

-po pomoč naj odideta dva jamarja po načelu hiti počasi

-označita naj razpotja, prehode, ...v jami, da bodo reševalci prišli čim hitreje do ponesrečenca.

